

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és gazdasági hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 8 kor., fél évre 4 kor., egyes szám 20 fillér
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:

Muraszombati Járás Gazdaszövetség.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP!

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 60 fill.
A sor duplán számít, ha benne aláhúzott szó van.

Nyilttér sora 80 fillér.

A béke karácsonya.

Irtá: BERTALAN VINCE.

Lesz-e béke?

Már hogy is ne lenne és miért ne lenne kérem szeretettel. Egyszer csak vége lesz ennek a tömeges embermészárlásnak, irtásnak, vadászatnak, gyilkolásnak!

Íme a 19 századból a 20-ik századba át-lépő felvilágosodottságnak kikiáltott modern civilizáció nem, hogy elkerülni tudta vagy akarta volna, hanem szándékosan és tervszerűséggel készítette elő a talajt arra nézve, hogy ha már egy kis változatosság kell a népek, a civilizáció életben, legyen az olyan, aminő még nem volt az általunk lakott földgolyó világegyetében, mióta ember van rajta.

Változatosságot pedig mi sem szeret jobban, mint a népek összevesztése, verekedése, háboruvá fajult egymással való birkózása, amit nagyszerűen és tervszerűen tudott előkészíteni azzal, hogy szócsoveik a népek, nemzetek nyugalomát felkavarva, szörszállhasogatónan keresték a köztük levő érdekellentéteket. Szándékosan növelve azokat élesítették ki a tulajdonjogok hovartartozandósága körül folyó vitákat, amelyek a népekben az egymás ellen való ellenszenvet felgerjesztésére, megérlelésére, ki-törésére irányultak. Ki tudja, nem-e ma-gányegyenek, érdekszövetkezetek, trösztök céljainak szolgálatában!

Mert amint feltehető, hogy a mai háborút a nemzeti eszme, a faj, a nyelvhatá-rók kiterjesztése, a népek megélhetését biztosító területek szerzése, a népesedési rajoknak szükségessé vált kitélepitése idézte elő, úgy az is feltehető, hogy a háboru oka az egyes népek gazdasági életük élén, sőt nemzetközileg is szervezett érdekszövetkezetek és az ezeknek szolgálatában álló magányegyenek rideg önző szándékai-ban is méltán kereshető.

Az okozatok jelenségei mind az itt felsorolt tényezőkre többé-kevésbé reá vallanak, csak az volna tehát kiderítendő, melyik a voltaképeni tényező? Ennek a kutatása azonban más lapra tartozik, mikor a békéről van szó. Megállapíthatjuk azon-ban, hogy az a nagy véres világefördülés a legridegebb anyagelviség szolgálata a tudomány összes vívmányainak felhasználás-ával. Vagy úgy is fejezhetem ki magamat: a mai kataklizma a tudomány rejtelmeiből kiváltott fiziológia és fizikai haladottság teré és okom felhasználása az anyagelvi-ség szolgálatában. — Egyre megy!

Annyi bizonyos, mi magyarok nem vagyunk sem okozói, sem kezdeményezői ennek a cudar nagy világháborúnak, de, fájdalom, annál inkább vérevesztett részesei

és a miért is az otthonok tüzhelyénél méltán velődik fel a kérdés: lesz-e már és mikor béke?

Négy esztendő harminc hónapján át dul immár a háboru, amelyben a kimerültség jeleit a hadban álló népek közül egy sem tagadhatja le. Mindegyik a béke után vágyik. Mindegyik tele van gyógyuló anyakkal, özvegyekkel, árvákkal. Mindenütt szükség, nyomorúság ütötte fel tanúit.

A megigazulás szent malasztjával megáldott béke mikor száll immár felénk a fehér galamb képében? Mikor... mi kor lesz elég a vérontásból, amitől eléggé átázott a hadak útja és szomoró utnente. És bár elveszett övéinek bánatán sajog a hadban álló népek szive, könnyeznek szemei. mégis s talán azért váltak dermesztően közömbösök a háboru folytatásával szemben és mielőbbi megszűnését kívánva, békére vágyanak.

A béke vágyát nem lehet kiirtani a népek szívéből s azért hiszem, hinnünk kell, hogy derengés van és a sötét vihar-felhők megnyitva a népek imái által ki-érdemelt közös megértés sugarának glóriájában megjelenik... talán nem is sokára megjelenik a béke szelid fehér galambja.

A háboru már nem tarthat soká!

A népek belefáradtak, kimerültek. Békére vágyanak és pedig oly békére, amely elég kárpótlást nyújt az elviselt szenvedése-kektől és károktól, mert családás eseten nincs nép az egymással szemben hadban állók között, hogy elégtelenségének ne adjon. Adni fog bizony bármely formában, de adni fog.

Hol dereng a béke?

Talán a harcvalonak lövészárkaiban, a tenger hajzain avagy a levegő hullámain harcban állók szive fölött? Igen, ott is. Mert az otthonok szivregése rezgést vált ki ott is és azokban az emberekben is, akik hozzánk avagy ellenfeleinkhez tar-toznak.

Az emberek mindenütt emberek.

Mindnyája érzi a szenvedést, az otthon meghiit családi szentély örömeinek hiányát, nélkülözését. És amikor imára nyilnak az ajkák, imájuk egy és ugyanaz: a béke utáni vágy szent imája. amelyben egymást kiengesztelendő, kérjük a mindenek Urát, mondván:

»S bocsásd meg Uram a mi vétkeinket, valamint mi is megbocsátunk ellenünk vétetteknek s ne vigy minket a kísértetbe, de szabadíts meg a gonosztól. Amen.

Legyen a sziv áldott,

Amelyből a béke galambja kiszállott!

Amely láthatatlan röpköd még a légben,

Fészékét keresgélvén a népek lelkeiben!

Ördögi gonoszság, nehogy elriasszad, Nyiljék ki az égi, hófehér galambnak Minden ajtó. ablak!...

Szép fehér galambunk

Szállj közénk, ne kelljen soká hivatagunk!

Szállj a zugó ágyuk lángoló csövére,

Ne folyjon tovább már a nemzetek vére!

Ne legyen több gyász, könny és kicsi árva!

Ne kelljen a földnek minden szál virága

Hőseink sírára!

(Dávodi Bakó Ádám.)

Az első hatrendbeli hadikölcsön pa-pirjai már annyira átmentek a közforgalomba, a kötvények jósága és biztonságá oly ismert, hogy közönségünknek e tekintetben újat alig mondhatunk, de felesleges is. A magyar nép, melynek tekintélyes része talán éppen a háboruból kifolyólag, anyagilag kedvező helyzetbe jutott, ezuttal is tudni fogja kö-telességét és filléreivel tömegesen sietni fog vérző katonáink segítségére.

A Muraszombati Keresztény Nőegylet közgyűlése.

A háboru a maga rettenetes borzalmi mellett az emberiségből a jó és erényes tulajdonságok oly mértékűt váltotta ki, hogy nem tudunk a történelemben olyan idő-pontot, amelyben az emberiség szive a jó és nemes eszmékért annyira dobogott volna, mint éppen korunkban. A mai nagy idők emberei a háboru által előidézett keserves nyomorúságokon sokat tanultak, különösen megtanulták a felebaráti szeretet örök életi törvényeit, úgy hogy bizalommal és remény-nyel nézhetünk a közeledő béke elé, amely békés időszakban az ezek emberbaráti kötele-ségek csak szaporodni fognak, de viszont a nemes tettek gyakorlására egy a háboru véres izgalmaiban megítáult meleg és érző szívű emberiség fog rendelkezésre állani. Ebben a szép embermentő misszióban mindenkor kivették részüket a muraszom-bati jótékony egyesületek, ezek sorában különös lendülettel és köteleességtudással járt elől a nőegylet, melynek mult évi eredményéről az alábbi tudósításunk szölli:

Jegyzőkönyv

felvetett 1917. évi december hó17-én a mura-szombati ker. jótékony nőegyletnek a várkastélyban tartott rendes évi közgyűléséről.

Jelen vannak: Gróf Szápáry Lászlóné ő excellentiája, enklölete alatt, Gróf Szápáry László, Bittermann Tivadarné, Csiszár Jánosné, Kardos Józsefné, Nemes Miklósné, Olajos Sándorné, Pósfay Ida, Saáry Józsefné, Sch. Fehér Ilona, Schnell Jánosné, Schnell János, Török Ernőné, Szelezec János.

Gróf Szápáry Lászlóné Ó Nagyméltósága rövid, meleg szavakkal üdvözölve a megjelent egyleti tagokat a gyűlést megnyitja. Az egyleti titkár távollétében Ó Nagyméltósága az ülés jegyzőkönyvének vezetésére Szelepec Jánost, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Pósfay Ida és Kardos Józsefné ünnökét kéri fel.

I. Ezután szót kért Szelepec János és rövid, szavakban a növegyelet mely részvétét tolmácsolta elnököt Ó Nagyméltósága előtt ama váratlan gyászest alkalmából, mely őt egyetlen fivére elhunytával oly mélyen sújtotta.

A bensőséges részvét szavak elhangzása után ugyancsak Szelepec János emelkedett hangon emlékezett meg Agustich Pongrácnéről, az egylet egykori alelnökjéről, ki folyó évben hunyta le szemét siri álomra. Ő volt egyetlenek egyik tevékeny megalapítója és szervezője, a ki nem lankadó szeretettel ápolta és dajkálta még bölcsőiben is az egyletet és szívének egész meglévelé csiéngött annak minden életnyilvánulásán mindaddig, míg családi körülményei miatt fájóalmasan bucsut nem mondott az egyletnek. A távolból is mindig élénk érdeklődéssel kísérte az egylet charitatív tevékenységét és élete utolsó lobbanásában is anyagi segéllyel iparkodott az egylet céljait előmozdítani. Méltó tehát, hogy gyászunk és halála felett érzett mély részvétünk jeléül emléket jegyzőkönyvbe iktassuk és erről hátramaradt egyetlen fiát értesítsük.

Az indítvány elfogadotván, annak kivételével az egyleti titkár megbízatik.

II. Az egylet vagyonkezeléséről, kiadásairól és bevételeiről nemkülönben a jövő évi költségvetésről Schnell János pénztárnok kimerítő jelentésében az alábbiakban számolt be:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

A muraszombati ker. növegyeletnek 1916/17. évben 1646 kor. 98 fill. bevétellel szemben 988 kor. 90 fill. kiadásra volt. A maradvány 658 kor. 08 fill., mely összeghez hozzáadva az 1915/16. év végén maradt 13401 kor. 53 fillért, az egyletnek 1916/17. év végén 14059 kor. 61 fill. vagyona maradt következőkéül elhelyezve: 1.) Takarékpénztári könyvekben: Gróf Szápáry Gézné alapítványa 2858 K. 15 f., Gróf Baththyány Zsigmondné alapítványa 1369 K. 39 f., Gáspár Ferenc emlék alapítványa 2997 K. 61 f., Délvasmegyei takarékpénztár 2065 K. 87 f., Muraszombati Mezőgazdasági Bank 1768 K. 59 f., 2.) könyvekben: 3 érb. á 1000 kor. 69/100-as hadikölcsönkönyv 3000 K. összesen 14059 K. 61 fillér.

Bevételek voltak: Gróf Szápáry Lászlóné adománya 100 K., Gróf Baththyány Zsigmondné adománya 100 K., Olajos Sándorné adománya szülei emlékére 200 K., Angustich Viktoráné adománya Agustich Pongráczné hagyatékából 50 K., Török Ernőné adománya 50 K., Muraszombati Takarékpénztár adománya 50 K., Árvai Heinrichné adománya 24 K., Hunyadi Valéria pártoló tagsági díja 5 K., Hadikölcsönkönyv kamata 180 K., Takarékpénztárnál elhelyezett tőkék kamata 374 K. 58 f., Tagsági díjakban befolyt 513 K. 40 f. összesen 1646 K. 98 fillér.

Kiadások voltak: 22 szegénynek rendes segély 620 K., 9 szegénynek rendkívüli segély 236 K., Sebesült katonák karácsonytájjára 60 K., Egyleti szolgálat fizetése 60 K., Nyomatványokért Balkányi Ernőnek 12 K. 90 fillér összesen 988 K. 90 fillér.

Muraszombat, 1917. november 1.

Schnell János
egyleti pénztárnok.

Tagsági díjakat fizettek: Antauer Józsefné 6 K., Bócz Jánosné 4 K. 80 f., Behek Miklósné 4 K. 80 f., özv. Berke Mihályné 24 K., Bittermann Tivadarné 6 K., Dr. Brandieu Sylviuszné 4 K. 80 f., Csiszár Jánosné 7 K. 20 f., Csiszár Lajosné 5 K. 20 f., Czipoth Miklósné 6 K., Cvetkó Lajosné 7 K. 20 f., Döbrentey Antalné 12 K., Eberl Róza

5 K. 50 f., Failek Károlyné 6 K., özv. Faschinger Gyözőné 13 K., Győri Kálmáné 9 K. 60 f., Gírtl Lajosné 7 K. 20 f., Hess Paula 4 K. 80 f., özv. Horváth Györgyné 7 K. 20 f., Horváth Lászlóné 7 K. 20., Horváth Pálné 6 K., Hoyer Istvánné 4 K. 80 f., Hunyadi Sándorné 12 K., özv. Imrey Györgyné 7 K. 20 f., Istenes Istvánné 12 K., Kardos Józsefné 7 K. 20 f., Kolossa Ida 12 K., Kovács Istvánné 6 K., özv. Kúhár Jánosné 6 K., Lázár Jánosné 5 K. 50 f., Loncsár Mihályné 4 K. 80 f., Medgyessy Amália 7 K. 20 f., özv. Mintsek Gáspárné 4 K. 80., Mintsek Valéria 6 K., özv. Most Rezsőné 13 K., Meszarics Istvánné 9 K., 60 f., Nagy Rózsi 4 K. 80 f., Nemez Jánosné 12 K., Nemes Miklósné 12 K., Neszményi Dénesné 7 K. 20 f., Novák Alajosné 12 K., Nyírő Boriska 6 K., Olajos Sándorné 12 K., Osterer Károlyné 7 K. 20 f., Dr. Pintér Miklósné 11 K., özv. Plescher Ferencné 6 K., Pollák Rozina 4 K. 80 f., Pósfay Pongráczné 12 K., Pósfay Ida 12 K., özv. Poszt Jánosné 9 K. 60 f., Dr. Radu Romuluszné 12 K., Saáry Józsefné 7 K. 20 f., Scheibner Aladráné 1 K., Dr. Skřilecz Mihályné 4 K. 80 f., Schnell Jánosné 7 K. 20 f., özv. Sokál Józsefné 4 K. 80 f., Dr. Sömen Lajosné 12 K., özv. Sch. Fehér Ilona 7 K. 20 f., özv. Stevanecz Jánosné 4 K. 80 f., Szakonyi Jenőné 4 K. 80 f., Spránszky Anna 7 K. 20 f., Szelepec János 20 K., özv. Simon Józsefné 7 K. 20 f., Török Ernőné 7 K. 20 f., Vörös Jánosné 4 K. 80 fillér összesen 513 K. 40 fillér.

Muraszombat, 1917. november 21.

Nemes Miklósné
egyleti s. pénztárnok.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Alulírottak tisztelettel jelentik, hogy a muraszombati kereszteni növegyelet 1916/17. évi zárszámadását megvizsgáltuk és azt helyesnek találtuk, miért is az egylet pénztárnokának a felmentés megadását javasoljuk.

Muraszombat, 1917. november 24.

Csiszár János
sz. v. b. tag.

özv. Sch. Fehér Ilona
sz. v. b. tag.

1917/18. évi költségvetés. Bevétel: Tagsági díjak 600 K., Hadikölcsönkönyv kamata 180 K., Takarékpénztárnál elhelyezett tőkék kamata 370 K., Adományok s egyéb bevételek 400 K. összesen 1550 korona.

Kiadás: Rendes segélyekre 700 K., Rendkívüli 750 K., Szolgálat fizetése 60 K., Kisebbségi kiadásokra 40 K. összesen 1550 korona.

III. Majd tárgyalás alá vevén Nyírő Boriska egyleti tag által beadott indítványt a szegények hathatósabb segélyezéséről azt többek hozzájárulása után elveti, mert 1. a lelépő választmány az adott viszonyok között anyagi erejéhez mérten a tagdíjakat úgyis egészen felosztotta. 2. az egyletnek anyagi erejét felülhaladná, ha az arra szoruló szegények összes szükségletéről kellene gondoskodnia. 3. a választmány keze egy korábbi közgyűlés határozatával meg van kötve olyképpen, hogy az apró rendes segélyezéseket lehetőleg mellőzve inkább ott, s hol szükség kopogtat, nagyobb összegű gyorssegélyt utalás 4 az egyleti törzstőkék pedig részben az adományozó nevet viselik és majdan építendő szegény háznak alapját vetik meg.

IV. A közgyűlés mindene indokokat magárára téve a lelépő tisztikart és választmányt további bizalmáról biztosítva megejtette a tisztújítást. Egyhangú felkiáltással megválasztattak. Elnök: gróf Szápáry Lászlóné és gróf Baththyány Zsigmondné, Alelnök: Olajos Sándorné, Titkár: Szelepec János (háború tartamára), Pénztárnok: Nemes Miklósné, Schnell János.

Választmányi tagokká: Antauer Józsefné, Csiszár Jánosné, Eberl Róza, özv. Faschinger Gyözőné, özv. Horváth Györgyné, Horváth Pálné,

Hunyadi Sándorné, özv. Imrey Györgyné, Lázár Jánosné, Dr. Pintér Miklósné, Pósfay Pongráczné, dr. Sömen Lajosné, Schnell Jánosné, Saáry Józsefné, Sch. Fehér Ilona, Szelepec János.

A választási eredmény kihirdetése után az elnök úrszavai végzetével a gyűlés feloszlott.

Kmf.
Jegyzte **gróf Szápáry Lászlóné**
Szelepec János. elnök.
Hitelesítők:
Pósfay Ida
Kardos Józsefné.

Az egyetlen hibája a hadikölcsönnek, hogy kölcsönnek nevezik, holott vásár.

Hadikölcsön olyan kölcsön, melynél az ember fölsap a saját hitelezőjének és az államot teszi meg kezének és kamatfizetőnek.

Milyen jó nekünk, hogy önként a hasznunkra tehetjük meg, amit balsors esetén kényszerítve a kárunkra kellene megtenni.

Muraszombati Mezőgazdasági Bank közgyűlése.

A Muraszombati Mezőgazdasági Bank r.-t. folyó évi december hó 17-én délelőtti 10 órakor az intézet hivatalos helyiségében gróf Baththyány Zsigmond elnök elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen 16 részvényes 811 szavattal volt jelen. A közgyűlés az 1912. március hó 17-én tartott közgyűlés és 1917. október 20-án tartott igazgatósági ülés határozatával végrehajtott alaptőke felemelés folytán megállapította, hogy az intézet alaptőkéje 1.000.000 kor. tartaléktőkéi pedig az idejűlét eredményén kívül 555.000 koronát képviselnek. S midőn az igazgatóság agilis és eredményes cselekményeit jóváhagyólag tudomásul vette és elfogadta, egyben elhatározta, hogy az alaptőkét 1.000.000 koronáról 2.000.000 koronára emeli fel, akkép, hogy az egész művellet végrehajtásával és az időpont megállapításával az Igazgatóságot bízta meg. Majd számolva a háborus helyzettel, a jövő gazdaság követelményeivel és intézeti érdekekkel, megfelelőleg kiegészítette és módosította az alapszabályokat, különösen az 1., 3., 5., 8., 11., 19., 22., 26., 28., 29., 30. és 36. §-okat. Végül elnök bejelentette a Közgyűlésnek, hogy Vasvármegye törvényhatósági bizottsága a f. évi november hó 26-án megtartott rendes közgyűlésben 27133 917. számú határozatával azon intézetek közé jelölte ki és vette fel, melyben vármegyei hatósági, árvaszerki, községi és közpénzek betétként elhelyezendők. Csak örömmel látják az intézet és általa az egész vidék, a járás gazdasági megerősödését, a hatalmas reális és biztos nagyarányú fejlődést, melynek gyakorlati eredményeiben a közönség is hálsal szível fog részesülhetni.

Könyvujdonságok a megjelenés után azonnal kaphatók, ugyancsak Olcsó Jókai — Modern Könyvtár — Magyar Könyvtár — Ifjúsági iratok — Gyermekek képes és mesekönyvek raktáron nagy választékban. — **Balkányi E. Muraszombati.**

Felhívás.

A cs. és kir. 83-as gyalogezrede özevgy és árvaalapja a 7-ik magyar hadikölcsön jegyzésének és hadikölcsön életbiztosításának gyűjtését vállalta magára, melynek a jegyzett összeg arányában megfelelő részesedés biztosított.

Mintthogy a hadikölcsön jegyzés nemcsak a legmegbízhatóbb és legjobban gyümölcsöző tőkebefektetés, de egyuttal a jegyzéssel mindenki saját életének özevgy és árvaalapját, tehát közvetlenül vereinknek, ezredünk hősi halált halt vitéz katondit

nak özvegyeit és árváit segíti és teszi sorsukat elviselhetőbbé, mindenkinek legelső-rangu hazafias és emberi kötelessége, hogy a jegyzésben anyagi erejéhez képest részt vegyen. Ez a legkevesebb amit azok a hősök, kik értünk, itthonmaradottakért a harcmezőn szenvedtek és véreztek, megérdemlnek és megkövetelhetnek tőlünk annál inkább, mert hisz a hadikölcsön jegyzése és hadikölcsön elbiztosítás kötelese nem áldozat, hanem a jelen viszonyok között a legelőnyösebb pénz elhelyezés.

A hadikölcsön-jegyzés és hadikölcsön elbiztosítás gyűjtésére a cs. és kir. 83-as gyalogezred pótzászlóalj parancsnoksága meghatalmazott közegeket küld Vasvármegye területére — ezredbeli tisztak felügyelete és ellenőrzése mellett — és felkérjük a vármegye egész közönségét, mely ezredének támogatásában már eddig is annyi nemes áldozatkészséget tanusított, hogy az ezred özvegye és árvaalapjának ezen akcióját a hadikölcsön minnél tömegesebb jegyzésével elősegítse.

Központi iroda: Szombathely, Széchenyi-tér 4. A cs. és kir. 83-as gyalogezred pótzászlóalj parancsnoksága.

Kis Jézusunk, a hősök frontja vár!

Ira: dávidi **Bakó Ádám.**

Kis Bethlehemnek égi Gyermeké,

Eléd borulva kérünk Tégedet:

Ne engedd, hogy könnyel legyen tele
Negyedszer is első, szent éjeled.

Ne nyelje el az ágyuk vad zajja

Az angyalok halk búbajos dalát.

Legyen megint, mint egykoron vala,

Boldog, vidám, karácsony-éjszakád!

Kis Bethlehemnek égi Gyermeké,

A hősök frontja négy év óta vár!

Aranyszárnyon repülj el messze Te,

Repülj hozzánk, mint gyors kis madár!

Piros kis ajkad egyetlen szava

Némítsa el a zugó harcot!...

Legyen megint, mint egykoron vala,

Bekés, vidám, karácsony-éjeled!

Kis Bethlehemnek égi Gyermeké,

Lásson mosolyt is szent éjszakád.

Hozd vissza zord, sötét egünkre Te, —

A béke fénylő, bolygó csillagát!

És hozd a vérző hősökkel haza

A sok busz foglyot: ifjút s ősz apát!...

S majd boldog lesz, mint egykoron vala,

Hőtől fehér karácsony-éjszakád!...

H I R E K.

— **Halálozás.** Bertalan Vince meghalt. Értékes egyéniséget, irodalmi készsége már régi idők óta fogva tanultuk megbecsülni és munkáit, melyekkel lapunk szerkesztőségét felkereste, a lap olvasó közönségének mindenkor kedves olvasmánya volt. Bertalan Vince mint néptanító kezdte pályáját és a jelesünkben is a csendlakai iskolánál működött, majd innét elkerülve kiváló tehetsége nagyobb érvényesülést talált és azt a helyet melyet betöltött, mindig díszrel és méltósággal ruhazta fel és hivatásában a komoly kötelességtudó tanferfiu mintaképe volt. Széles körű irodalmi munkásságát a szaklapok állandó és dicsérről méltatásban részesítették és megjelent munkái is a komoly lelkiismeretes íróembert rátermettségű árukták el. Lapunk szerkesztőségére írárt mindig megkülönböztetett szeretettel viseltetett az öreg ur, és a nyár folyamán mikor évente a barkóczi magányba költözött sohasem mulasztotta el, hogy szerkesztőségün-

ket fel ne keresse, és ez alkalommal módunk volt gyönyörködni az ő szellemes humorában, okos és értékes gondolkodásmódjában. Bertalan Vinczében egy talpig kötelességtudó érdemes ember veszett el és emlékeit kegyelettel fogják megörökíteni azon munkák és intézmények, amelyekért életében annyit küzdött és fáradozott. E heti vezető cikkünk még az ő értékes tollából került ki, és hatyudala ez a szép és átgondolt meleg hangú írás. Elhunytáról családja az alábbi gyászjelentést adta ki:

Mely fájdalomtól megtörve és Isteu akaratában való nyugvást kereső lélekkel jelentjük, hogy a legjobbi férj, apa, nagypapa, sógor és rokon kerakutasi Bertalan Vincze, az esztergomi érseki tanítóképző intézet nyugalmazott tanára, az Esztergom-járású tanítói kör elnöke, a „Pro Ecclesia et Pontifice” pápai rendjel tulajdonosa stb. folyó hó 16-án reggel 6 órakor, érdemdiús elete 61-ik, boldog házasságának 37-ik évében, a halotti szentegyes ajtításos felvétele után hőhérhét lelkét Teremtőjének visszaadta. Szeretett halottunk immár hűlt teteme Rákospalotaujfalun, a gyászháznál eszközölt beszentelés után Esztergomba fog szállítottatni és az Esztergom—vizvárosi temetőben 19-én délután fél 3 órakor öröknyugalomra helyeztetni, Rákospalotaujfalun, 1917. december 17-én. Isten veled, munkás életedet jutalmazza a Teremtő. Özv. R. Bertalan Vinczéné szül. Pék Teréz hitvesrása, József, Ilonka, Ernő, Vince, Imre gyermekei, Walcz Rózsa, Gábor, Béla, Klára, Gyula, Bertalan Margit, György és Bertalan Vera, Mária unokái, Bertalan Józsa, Bertalan Mariska férj, Horváth Lajosné testvérei, Bertalan Józsefné szül. Balogh Ilona, és dr. Bertalan Imréné szül. Bartá Vilma menyei, Walcz Ferenc veje, Réger István, Horváth Lajos sógorai, Réger Istvánné szül. Pék Emília sógorja.

— **Meghívó.** A muraszombati járási alapítványi kórház, mint a vörös kereszt egyesület kiegészítő kórháza 1917. december hó 24-én délután 5 órakor a kórház termében szerény keretű karácsonyi ünnepélyt rendez, melyen a t. közönséget szívesen látja a vezetőség.

— **Meghívó.** A cs. és kir. tartalék kórház karácsonyi ünnepélye hétfőn délután 4 órakor kezdődik, melyre a közönség ez uton hivatik meg.

— **Adomány.** Horváth Pál főszolgabíró által a szegény tanuló gyermekek felruházására megindított gyűjtéshez Batthyány Zsigmond gróf és Szápáry László gróf 200—200 koronával járultak hozzá, a Mezőgazdasági Bank 200 koronát, a Muraszombati Takarékpénztár 100 koronát adott a nemes célra, melyet ezuton is hálással köszönünk.

— **Adakozás.** A Muraszombati Mezőgazdasági Bank 100 koronát velt szíves a tartalék kórház karácsonyifájára ajándékozni, a vezetőség ezuton köszönetét nyújtja.

— **Köszönet** Kardos Józsefné urasszony az ovodában tett látogatása alkalmával 10 koronát velt szíves a kis ovodás gyermekek játékaikra ajándékozni, fogadja nemes adakozásáért ez uton is hálással köszönetemet. Spránszky Anna el, ovonó.

— **Nincs petroleum.** A szolgabíróság értesülése szerint egyelőre további petroleum készlet érkezése a járás területére nem várható.

— **Gyűjtés.** A muraszombati vörös kereszt kiegészítő kórházban fekvő sebesült és betegek karácsonyi ajándékára a következők voltak szívesek ajándékozni: (folytatás)

Muraszombati Takarékpénztár 100.—, Mezőgazdasági Bank 100.—, Siftár István Pálmafa 15.—, Salfarics Istvánné —40, Szecsok Lujza 2.—, Pörs, György 1.—, Pálfi 2.—, Kercsmár István 1.—, Lukács József 1.—, Bagari Sándor 1.—, Nemezc István 1.—, Czipot, Jánosné —40, Malacics Ferenc 1.—, Vreccics József 1.—, Frumen János —40, Wolff Jakab 4.—, Siftár Lajos 1.—, Küp-len Antalné 2.—, özv. Halbarth Henrikné 1.—, Ovszényák Ferencné 1.—, Kohn Lipót 2.—, Schök Samu 1.—, Kofjács Ferenc 1.—, Hekkics István 1.—, Norcsics Ferenc 1.—, Kocziet Ferenc 2.—, Schwarz Adol 1.—, Hickl Ferenc 1.—, Hickl Juli 1.—, Gumilár József 1.—, özv. Rózsa Istvánné 2.—, Szentkirályi Sanyi —40, Fliszár Mihály —40, Plebánia 1.—, Stevanevc Antal 2.—,

Czipott József 1.50, V. S. 2.—, Fülöp Jenő 1.—, Török Ernő 2.—, Prabies Katus 1.—, özv. Imrey Györgyén 1.—, Czách Mariska 1.—, Horváth Terézia 1.—, Wojanek Anna 2.—, Czipott N. 1.—, Hoch 1.—, Olajos Sándorné 2.—, Turk József 2.— korona. (folytatjuk.)

Közgazdaság.

Jövő évi vásárok Muraszombatban. Muraszombatban az 1918. évben megtartandó országos marha, sertés és kirakodó vásárok a következő napokra esnek: Farsangi vásár február 28-án, fekete vásár március 18-án, Szent Györgynapi vásár április 29-én, Ivnánnapi vásár június 24-én, Bertalan napi vásár augusztus 24-én, Teréz napi vásár október október 15-én, Miklósnapi vásár december 6-án. Ezek kivül minden hétfőn hetivásár szarvasmarah és sertés felhajtással.

Meghosszabbították a hadikölcsön jegyzést. Minthogy a hetedik hadikölcsönre még mindig tömegesen érkeznek jegyzések, a pénzügyminiszter hivatalosan közli, hogy a jegyzés december 14-ig megállapított határidejét december 31-ig meghosszabbítja. Az ez idő alatt történő aláírásoknál az aláírás ár abban az esetben, ha az aláírások az egész összeget befizetik, a 6 százalékos kötvényeknél 96 korona 60 fillér, az 5 és fel százalékos kötvényeknél pedig 91 korona 70 fillér. A takarékpénztári betéteket, melyeket 1914. aug. 1-e előtt helyeztek el, ezuttal szintén fel lehet használni hadikölcsön jegyzésre. Az állampapírok árfolyamának emelkedésére és értékének megkülönböztetett becsülésére föltötte jellemző adat, hogy az 5 és fél százalékos pénztárhoz, amely 1918. január 1-én felvére felmondható és akkor névértéken, tehát 100 százalékkal kerül beváltásra, most mégis már pari fölött 100¹/₂%-kal kerül jegyzésre. Amint ebből is látható tehát, a tőkésnek inkább ráfizetnek ¹/₂%-ot az árfolyamértékre, csakhogy biztosabb és jobb jövedelmezőségű állampapíra fessékek be pénzüket. A hadikölcsön bizossága és jövedelmezősége semmivel sem maradt hátra a többi állami kibocsátás mögött és így joggal remélhető, hogy a közönség a legnagyobb mértékben tudja majd értékelni az állampapíro standardjának, a hadikölcsönnek egyedül álló előnyeit. Egészen példátlan a hadikölcsön fölténye háboruban és békében is az összes többi befektetési lehetőségek fölött. A bizossággal, jövedelmezőséggel és bonitás maximuma a hadikölcsönben található fel egyedül. Jegyezzen hát mindenki hadikölcsönt!

A hizőrtelmező bejelentése. A közlelmezési miniszter elrendelte, hogy mindenki aki háztartási vagy gazdasági szükséglet címén akár saját részére, akár más számára, ugyszintén aki háztartási vagy gazdasági szükségletét meghaladó számban sertést hizal, továbbá mindenki, aki a törvényhatóság első tisztviselőjét vagy a földművelésügyi minisztertől nyert hizalási engedély alapján közzükségleti célokra sertést hizal, köteles a hizalás tényét a helyi hatóságnál (községi előlíróság) 8 napon belül bejelenteni. A rendelet hatálybalépte utól megkezdett hizalást a serések beállításának időpontjától számított 48 órán belül kell bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a serések darabszámának és átlagos súlyának — a közfogyasztásra hatósági engedéllyel hizalt sertéseknél ezenkívül a beállítás időpontjának is — pontos megjelölését. A hizaló 48 órán belül köteles a helyi hatóságnál bejelenteni minden időközti változást, mely a házi és gazdasági célokra, ugyszintén a közzükségleti célokra hizalt sertések számban (átadás, kényverszervágás, elhullás, levágás, hizalásból való kivonás, közzükségleti cgtokra való átadás következtében) előáll. A bejelentésekről a helyi hatóság nyilvántartást vezet s a hizalást a helyszínen is ellenőrizteti. A rendelet már életbe lépett.

A szerkesztésért felelős: **Dr. Vályi Sándor.**

VIGYÁZZON**egészségére!**

M megbízható és jöminőségű nikotinmentes

cigaretta-hüvelyeketcsakis **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papirkereskedésében Muraszombatban szerezhet be.**Rendelje meg** lapunkat a harctéren levő férje, fia, testvére.

rokona stb. részére. Nagy örömet szerez nekik.

Lapunkat a táborig posta rendszeresen kézbesít!**MOZI!****ÚJ KÉPEK!**

Mindenki a zsebében hordhat egy kis kinematograf színházat! Csodálatosan elmesélt találmány! Szébbnél-szebb képsorozatok!

„ZSEB-MOZI“

Egy kis miniatűr mozi, melynek szemlése lényegesen és kicsinynek nemcsak szórakozás, de élvezet is. Vásároljon egyet és minderről meggyőződhet!

Mulattató időtöltés. Kapható **Balkányi Ernő** üzletében.**Hornyolt cseréplapos cseréplaltégla**

kapható

BILLISICS J. UTÓDA

KOVÁCS FERENCZ

gőztéglagyárában

Zalaegerszeg-Ola.

Interurbán telefon . . . 41. szám.

Távíratcím: Kovács gőztéglagyár.

Szállítás bármely állomásra.

35 dekás tábori dobozok

kaphatók

Balkányi Ernőnél

Muraszombat.

Könyvujdonságoka megjelenés után azonnal kaphatók, ugyszintén Olesó Jókai — Modern Könyvtár — Magyar Könyvtár füzetei raktáron nagy választékban. — **Balkányi E. Muraszombat.****Tyuk, pulyka és lud****toll**

fosztott és fosztatlan állapotban, osztályozva

különböző és jutányos áron kapható

Pollák Zsigmondnál

VASHIDEGKUT, Vas megye.

1918. évre magyar és vend

naptárak megérkeztek.

Kapható: **Balkányi Ernő** könyvkereskedésében Muraszombat.**VASVÁRMEGYE****LEIRÁSA**népszerű füzetecske iskolai és magán célra, a vármegye több iskola III. osztályába bevezetett tantárgya. ára 20 fillér. Kapható **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papirkereskedésében, Muraszombatban.**Karácsonyi és Újévi ajándékkönyvek:**

Nádor: Dallos Karácsonyi Album, zenemű

Benedek: Csodalámpa: Piros könyv.

" " Ezüst mesekönyv.

" " Világ legszebb meséi.

May K.: Uti kalandjai: Sivatonon keresztűl 2 kötet.

" " " " Ezüstő kincse.

" " " " Az olajkirály.

" " " " A Rio de la plata mentén.

" " " " A Balkánon.

" " " " A fekete táltos.

Apor és Nagy: Hires feltalálók.

" " " " Hogyan készül az ipari munka vívmányai.

Gaál: Napoleon a hadvezér, az uralkodó és az ember.

Dr. Jankó I.: Stanley utazásai és felfedezései.

Benedek: Hazánk története.

Abonyi: A történelem hősei.

Dr. Kemény: Két amerikai kalandos utazásai.

Hock: Rákóczi Ferenczné.

Győrök: Lázadó hajósnép.

Böngérfi: Harcz a szabadságért.

Gombos A.: Hájás Muki kalandjai.

Rhoden: A kis makranczos házassága.

Zempléni: A floridai kalandhősök.

Donászy: Egy magyar diák élete.

Zempléni Gy.-né: Idegenben.

Donászy: Az eltűnt hadifutárok.

Mark Twain: Tamás urfi csinjei és kalandjai.

Hidvéginé: A szív kincse.

Donászy: Rejtélyek a történelemből.

Faylné Hentaller M.: Árva Margit.

Mikes L.: Grimm mesék.

Coper: Az utmutató.

Barfus: Az elefántok földjén.

Benedek: Zsuzsika könyve.

Vágó: Mühlhausen báró vidám kalandjai.

Benedek: Csodavilág.

Donászy: Vitéz Noszticz bátorágpróbjája.

" Mátyás király ifjusága.

Abonyi A.: A havasok ura.

" Miklós vitéz, Mátyás király ágyuhőse.

Donászy: A győri érckakas.

Dickens: Coppesfield Dávid.

De Wittne: Keresztes hadak története.

Benedek: Magyar népmesék és mondák.

Barna J.: Játékok könyve.

Urai D.: Mackensen katonáival.

Sárossy B.: Anyuka meséi.

Barna J.: Rákóczi árvái.

Zempléni Gy.-né: Az embervadászat az őserdőben.

Pajekenc J.: A vörös kém.

Dr. Prém: Idegen szavak szótára.

Zöldi M.: Pista kalandos utazása.

Pariss Pál: Mancika könyve.

Győry Ilona: Mese kincstár.

Pásztor: Erdészék Katinkája.

Verne Gyula művei díszkötésben.

Ugyszintén készletben vannak a legújabb megjelent regények, elbeszélések, színművek, versek stb., bolti áron beszerezhető: **Balkányi E. könyvkereskedésében Muraszombat.**